

Udskriftsdato: 15. juni 2026 (Gældende)

**Afslag på aktindsigt i lægeerklæringer, da anonymisering efter et princip svarende til OFL § 14 ikke efterlod et forståeligt og meningsfuldt indhold.
Dato 11. oktober 2019**

Ministerium: Folketingets Ombudsmand

Journalnummer: Sag nr. 18/05341

Afslag på aktindsigt i lægeerklæringer, da anonymisering efter et princip svarende til OFL § 14 ikke efterlod et forståeligt og meningsfuldt indhold. Dato 11. oktober 2019

Svar til advokat

Jeg har nu afsluttet min behandling af din klage.

Efter min gennemgang af sagen og de 9 speciallægeerklæringer, som din anmodning om aktindsigt angår, har jeg ikke grundlag for at foretage mig mere.

Jeg henviser nærmere til min udtalelse nedenfor. Endvidere henviser jeg til vores tidligere brevveksling i sagen.

Herefter foretager jeg mig ikke mere i sagen.

Ombudsmandens udtalelse

1. Hvad drejer sagen sig om?

Formålet med din klage til mig er – på vegne af en klient – at få aktindsigt i anonymiseret form i 9 konkrete speciallægeerklæringer, som speciallæge i psykiatri A har afgivet til Københavns Kommune, Jobcenter København, i 2011 og 2012. Speciallægen bruges af kommunen til bl.a. at vurdere sager om førtidspension, ressourceforløb og fleksjob.

Udgangspunktet for din anmodning om aktindsigt i de 9 erklæringer er din klients konkrete sag om førtidspension. Ud fra A's speciallægeerklæring i denne sag mener du, at der er grund til at undersøge nærmere, om der foreligger en bestemt tilbøjelighed i disse erklæringers konklusioner for så vidt angår patienter af muslimsk herkomst.

Du har i den forbindelse peget på, at speciallægen har givet udtryk for religions-, race- og nationalitetsdiskriminerende synspunkter i dagspressen over for borgere af en bestemt afstamning og tro. Du synes, at der er behov for en gennemgang af de sager, hvori speciallægen har været anvendt af kommunen til at afgive en "second opinion" i forhold til f.eks. borgerens behandlende psykiater, særligt når det drejer sig om arabiske indvandrere fra Mellemøsten eller deres efterkommere.

Kommunen har afslået indsigt og mener ikke, at der kan gives en vis indsigt efter anonymisering, da en effektiv anonymisering vil betyde, at det resterende indhold ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold. Ankestyrelsen har stadfæstet kommunens afslag og har ikke fundet grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering.

Du mener, at kommunen skal give indsigt i erklæringerne efter fornøden anonymisering. Det forekommer dig ikke troværdigt, at de borgere som lægeerklæringerne angår, reelt vil kunne genkendes i en lidt videre kreds uanset fjernelse eller anonymisering af oplysninger. Du forventer, at der efter fjernelse eller anonymisering af oplysninger, der kan medføre genkendelse i en lidt videre kreds, vil være over 90 pct. af brødteksten mv. tilbage i erklæringerne.

2. Kort om sagsforløbet og mine undersøgelser i sagen

2.1. Din klage angår Ankestyrelsens afgørelse af 16. april 2018 og styrelsens afgørelse af 28. september 2018 med afslag på at genoptage sagen. Ved den førstnævnte afgørelse stadfæstede Ankestyrelsen Københavns Kommunes afgørelse af 7. december 2017.

Under det forudgående sagsforløb – der går tilbage til 2014 – gav Københavns Kommune dig i en afgørelse af 21. juli 2017 delvis aktindsigt i fakturaer, som speciallæge A havde sendt til kommunen for perioden før 2013. Aktindsigten omfattede i alt ca. 225 fakturaer fra speciallægen.

De dele af fakturaerne, som indeholdt cpr-nummer eller andre oplysninger, som kunne identificere den borger, som de enkelte fakturaer angik, blev der ikke givet indsigt i.

Samme dag anmodede du Københavns Kommune om aktindsigt i speciallægeerklæringer, som relaterede sig til 10 nærmere angivne fakturaer fra A.

Den 15. august 2017 afslog Københavns Kommune at give dig indsigt. Du påklagede afgørelsen til Ankestyrelsen.

Den 31. oktober 2017 hjemviste Ankestyrelsen den del af sagen, der vedrørte spørgsmålet om aktindsigt efter reglerne om meroffentlighed. Kommunen traf herefter den ovenfor nævnte afgørelse af 7. december 2017.

2.2. Du påklagede sagen til mig den 26. november 2018. I den anledning anmodede jeg den 20. december 2018 Københavns Kommune og Ankestyrelsen om udtalelser.

Jeg modtog høringssvar fra Københavns Kommune den 18. januar 2019 og Ankestyrelsen den 8. marts 2019. Endvidere modtog jeg sagens akter, herunder de speciallægeerklæringer, som sagen angår.

Den 26. marts 2019 anmodede jeg Københavns Kommune og Ankestyrelsen om supplerende udtalelser. Kommunens supplerende høringssvar modtog jeg den 2. april 2019, og Ankestyrelsens den 12. april 2019.

Endelig anmodede jeg den 29. april 2019 Ankestyrelsen om yderligere en udtalelse. Den modtog jeg den 23. maj 2019.

Du har kommenteret myndighedernes udtalelser i et brev af 30. september 2019.

3. Nærmere om de konkrete speciallægeerklæringer

Det fremgår af sagens akter, at 9 af de 10 fakturaer fra speciallæge A, som indgår i grundlaget for din anmodning om aktindsigt, angår betaling for speciallægeerklæringer, som speciallægen udfærdigede i perioden fra den 6. juli 2011 til den 20. marts 2012.

De er alle bestilt af og afgivet til Jobcenter København. De vedrører 9 forskellige borgere og er udarbejdet på grundlag af tilsendte sagsakter i de berørte borgeres sager samt en samtale under et møde mellem borgeren og speciallægen. De indeholder typisk følgende overskrifter: Dispositioner, Social anamnese, Fysiske sygdomme, Medicin, Misbrug, Kriminalitet, Tidligere psykiatrisk, Nuværende psykiatrisk, Objektivt psykisk, Konklusion og Diagnoser.

De enkelte erklæringer fylder typisk 6-7 A4-sider.

En af de omtalte fakturaer angår betaling for afsat tid til en borger, som udeblev fra samtaler, og hvor der ikke blev udarbejdet en speciallægeerklæring.

4. Retsgrundlaget

Din klient er ikke part i nogen af de sager, som de 9 erklæringer indgår i. Anmodningen om aktindsigt skal derfor vurderes på grundlag af offentlighedslovens almindelige bestemmelser om aktindsigt for enhver.

De 9 erklæringer indeholder oplysninger om de enkelte borgeres helbredsforhold mv., som ikke er omfattet af retten til aktindsigt, jf. offentlighedslovens § 30, nr. 1. Efter denne bestemmelse omfatter retten til aktindsigt ikke oplysninger om ”enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold”.

Da oplysningerne endvidere er fortrolige og omfattet af tavshedspligt, kan der som udgangspunkt ikke gives aktindsigt efter bestemmelsen i offentlighedslovens § 14, stk. 1, om meroffentlighed.

Af forarbejderne til § 30, nr. 1, fremgår bl.a. følgende (forarbejderne til lov nr. 606 af 12. juni 2013, jf. lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013):

”I det omfang et dokument indeholder oplysninger omfattet af nr. 1, bør forvaltningsmyndigheden efter anmodning fra den aktindsigtssøgende gennemføre en anonymisering af de pågældende oplysninger efter et princip svarende til lovforslagets § 14 (meroffentlighedsprincippet), hvis anonymiseringen kan foretages uden nævneværdig brug af myndighedens ressourcer. Det er dog en betingelse, at en eventuel anonymisering er tilstrækkelig effektiv, jf. betænkningens kapitel 17, pkt. 5.2.2 (side 703 ff.). ”

Om kravene til anonymisering af oplysninger omfattet af bl.a. offentlighedslovens § 30, nr. 1, fremgår følgende af pkt. 9.2 i vejledningen til offentlighedsloven (vejledning nr. 9847 af 19. december 2013):

”Herudover bør en myndighed mv. efter anmodning fra den aktindsigtssøgende efter et princip svarende til § 14 foretage en anonymisering af oplysninger omfattet af §§ 30-33, i det omfang anonymiseringen kan foretages uden nævneværdig brug af myndighedens ressourcer. Det er en betingelse, at en eventuel anonymisering er tilstrækkelig effektiv.

Om det nævnte anonymiseringskrav i det enkelte tilfælde er opfyldt beror på en konkret vurdering, herunder navnlig en vurdering af karakteren af oplysningerne og den sammenhæng, hvori de optræder. Anonymiseringen består i øvrigt (typisk) i en udeladelse af personnavne, præcise adresseangivelser og eventuelt andre oplysninger, der kan anvendes enten direkte eller indirekte til at identificere den person, oplysningerne angår. Det er således i visse tilfælde nødvendigt at anonymisere oplysninger, der isoleret set ikke er omfattet af § 30, nr. 1, eller andre af lovens undtagelsesbestemmelser, fordi de pågældende oplysninger gør det muligt at identificere den pågældende enkeltperson.

En anonymisering kan navnlig være utilstrækkelig, hvis der trods anonymiseringen er risiko for, at den pågældende person vil kunne genkendes i en lidt videre kreds. Myndigheden mv. må således i forbindelse med en eventuel anonymisering, der finder sted som led i meroffentlighed efter et princip svarende til § 14, sikre sig, at oplysningerne (dokumentet) ikke indeholder sådanne kendetegn, at en identifikation af den pågældende enkeltperson er mulig i en lidt videre kreds. Anonymiseringskravet vil ikke være tilsidesat, hvis der blot er tale om, at nogle, der i forvejen kender oplysningerne – f.eks. den privatperson, oplysningerne angår, eller den myndighed, der udleverer oplysningerne – kan identificere den person, de udleverede (og anonymiserede) oplysninger angår. ”

Jeg henviser desuden til betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven, s. 703 ff., og til Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer (2014), s. 519 f.

5. Myndighedernes udtalelser

5.1. Som nævnt ovenfor indhentede jeg en udtalelse af 18. januar 2019 fra Københavns Kommune i anledning af din klage til mig. Heri anførte kommunen bl.a. følgende:

”Vi skal bemærke, at vi ved afgørelsen på den ene side vurderede, at vi som sådan ikke havde pligt til at udarbejde nye, anonymiserede dokumenter i anledning af en anmodning om aktindsigt, herunder også fordi vi ikke har en praksis for dette, men at vi på den anden side også var klar over, at en eventuel

anonymisering af 10 speciallægeerklæringer formodentlig ville tage omkring 10 arbejdstimer og derfor ikke ville indebære en nævneværdig brug af kommunens ressourcer.

Da vi vurderede sagen den 7. december 2017, vurderede vi ikke kun speciallægeerklæringer generelt, men også det konkrete indhold af de 10 speciallægeerklæringer, som advokaten ønsker aktindsigt i. Advokaten henviser til, at speciallægeerklæringer generelt skal indeholde undersøgtes anamnese (sygehistorie), objektive observationer, eventuel diagnose, den undersøgtes egen beskrivelse og lægens konklusion.

Det er vores opfattelse, at de 10 konkrete speciallægeerklæringer i det væsentligste er opbygget på denne måde.

Det er også vores opfattelse, at patientens sygehistorie, speciallægens objektive observationer, diagnoser, oplysninger fra den undersøgte til brug for den undersøgelse, som speciallægen har foretaget, og speciallægens konklusion som udgangspunkt må karakteriseres som helbredsoplysninger, der er omfattet af tavshedspligt efter forvaltningslovens § 27 og straffelovens § 152, og som oplysninger om enkeltpersoners private forhold, jf. offentlighedslovens § 30, stk. 1.

Vi er opmærksomme på, at enkelte oplysninger ikke isoleret betragtet kan betragtes som helbredsoplysninger eller som oplysninger om enkeltpersoners private forhold, og at det derfor skulle overvejes, om der kunne gives aktindsigt i disse oplysninger.

Hertil skal vi bemærke, at vi har overvejet dette, også forud for afgørelsen af 7. december 2017.

For det første skal vi bemærke, at nogle af oplysningerne isoleret betragtet *er forståelige sætninger* om f.eks. en borgers uddannelse, men at sætningerne ikke indgår i *en forståelig sammenhæng* på grund af de helbredsmaessige oplysninger i den enkelte speciallægeerklæring, som der ikke kan gives aktindsigt i.

Vi vurderer derfor, at disse sætninger, som isoleret betragtet ikke indeholder oplysninger om enkeltpersoners private forhold, ikke skal videregives, fordi de ikke indgår i et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold, jf. princippet i offentlighedslovens § 34, nr. 3.

For det andet skal vi bemærke, at nogle andre sætninger, som vi isoleret betragtet ville kunne give aktindsigt i, også skal undtages fra aktindsigt, fordi sætningernes indhold kombineret med andre sætningers indhold ville indebære en risiko for, at den pågældende person kunne genkendes i en lidt videre kreds, herunder eksempelvis fordi borgeren havde en bestemt uddannelse og forældre med usædvanlige erhverv, hvilket samlet set ville kunne føre til, at borgeren kunne genkendes.

Når vi har undtaget alle de ovennævnte sætninger fra aktindsigt, er det vores vurdering, at speciallægeerklæringernes meget begrænsede resterende indhold i øvrigt ikke giver hverken et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold, og at der derfor ikke skal gives aktindsigt i speciallægeerklæringerne i anonymiseret form.

Vi har afslutningsvist overvejet, om advokatens begrundelse for aktindsigten - hans henvisning til almen, offentlig interesse og hans opfattelse af, at der er blevet udøvet bevidst magtfordrejning - kunne føre til, at oplysninger i speciallægeerklæringerne alligevel skulle videregives ud fra en interesseafvejning.

Vi skal bemærke, at hensynet til beskyttelse af enkeltpersoners private forhold er et væsentligt hensyn.

Vi skal også bemærke, at vi ikke ved vores gennemgang af speciallægeerklæringerne har set konkrete oplysninger, som skulle indikere, at speciallægen har forfulgt andre hensyn end det, som var speciallægens opgave - nemlig at vurdere de pågældende borgeres helbredstilstand ud fra speciallægens ekspertviden.

Vi skal yderligere bemærke, at Ankestyrelsens Kommunaltilsyn ved afgørelse af 18. september 2017 (j.nr. 2017-0092-32552) har vurderet, at der ikke umiddelbart er anledning til at rejse en tilsynssag som følge af advokatens påstand om magtfordrejning, og at det fremgår af Ankestyrelsens afgørelse af 16. april 2018, at der ikke er fremkommet nye oplysninger om dette spørgsmål i sagen.

Vi afviser, at vores afslag på aktindsigt er magtfordrejning, og vi afviser også, at jobcentrene begår magtfordrejning ved at indhente speciallægeerklæringer fra speciallæge A. Jobcentrene indhenter speciallægeerklæringer fra forskellige speciallæger og fra klinisk funktion til brug for at behandle borgernes sager efter retssikkerhedslovens § 5.

Vi fastholder vores afgørelse af 7. december 2017 og vurderer ikke, at der er grundlag for at give aktindsigt i speciallægeerklæringerne i anonymiseret form. ”

5.2. Ankestyrelsens udtalelse af 8. marts 2019 indeholder bl.a. følgende:

”Det er (...) Ankestyrelsens opfattelse, at kommunen har overvejet at foretage anonymisering, og at kommunen har vurderet, at anonymisering ikke tilstrækkeligt effektivt har kunnet finde sted.

Ankestyrelsen kan konstatere, at kommunen har overvejet spørgsmålet om meroffentlighed ud fra forskellige hensyn. Vi fandt ikke grundlag for at ændre den afvejning, som kommunen foretog. Vi vurderede, at kommunen ikke har inddraget usaglige hensyn.

Ankestyrelsen vil ved behandling af klage over afslag på aktindsigt foretage en almindelig retlig prøvelse af kommunens vurdering af spørgsmålet om aktindsigt efter reglen om meroffentlighed eller princippet om meroffentlighed, men vi er tilbageholdende i prøvelsen af skønnet om meroffentlighed og princippet om meroffentlighed. ”

5.3. I udtalelsen af 2. april 2019 bemærkede Københavns Kommune bl.a. følgende:

”(…) erklæringerne indeholder – udover helbredsoplysninger i snæver forstand som prognose, diagnose og lignende – meget detaljerede beskrivelser af borgernes liv, som den psykiatriske speciallæge inddrager i vurderingen af borgerens psykiske tilstand.

Hvis der alene ville blive foretaget en anonymisering af borgenes helbredsoplysninger i snæver forstand og af borgerens navn og cpr.nr, ville de tilbageværende oplysninger i erklæringen i kombination med oplysningen om, at der kun er tale om 10 erklæringer udarbejdet af en bestemt psykiater i København, i væsentlig grad indsnævre kredsen af de personer, som erklæringerne kan vedrøre.

Hvis ikke disse oplysninger også blev anonymiseret som helbredsoplysninger, ville der derfor være en sandsynlighed for, at de i speciallægeerklæringerne omtalte borgere kunne identificeres i en lidt videre kreds. Af denne grund ville denne form for anonymisering ikke være effektiv. Vi har derfor vurderet, at også oplysningerne om de enkelte borgers livshistorier er helbredsoplysninger og skal undtages fra aktindsigt.

Det er herudover Københavns Kommunes opfattelse, at der skal værnes om den beskyttelse, der ligger i offentlighedslovens § 30, stk. 1, hvorefter oplysninger om private forhold, herunder helbredsforhold, kan undtages fra aktindsigt efter offentlighedsloven.

Hvis der åbnes op for, at der kan gives aktindsigt i vidt omfang i speciallægeerklæringer indhentet fra en bestemt speciallæge, hvor kun navn, cpr.nr. og snævre helbredsoplysninger undtages, vil det være muligt for advokater eller borgere at bede om aktindsigt i anonymiseret form speciallæge for speciallæge og dermed opnå et stort overblik over væsentlige oplysninger i borgersager.

Dette vil efter Københavns Kommunes opfattelse også kunne medføre, at det fremover i givet fald vil kunne blive vanskeligt for kommuner generelt at opnå, at borgerne udtaler sig i fortrolighed om deres livshistorie ved en undersøgelse foretaget af en speciallæge, og at speciallægerne måske vil være tilbageholdne med at redegøre nærmere for baggrunden for deres lægefaglige vurderinger i erklæringerne.

Henset til, at speciallægeerklæringerne udelukkende indeholder fortrolige oplysninger, er det fortsat Københavns Kommunes opfattelse, at en effektiv anonymisering vil indebære, at dokumenterne ikke længere vil have et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold. Vi henviser herved yderligere til, at vi ikke har en praksis for at give aktindsigt i anonymiserede dokumenter efter reglerne om meroffentlighed.

Vi vurderer derfor fortsat, at der ikke er grundlag for at give aktindsigt i speciallægeerklæringerne i anonymiseret form. ”

5.4. Ankestyrelsens udtalelse af 12. april 2019 indeholder bl.a. følgende:

”På grundlag af Københavns Kommunes udtalelse af 18. januar 2019 ønsker ombudsmanden, at Ankestyrelsen oplyser, om det er Ankestyrelsens opfattelse, at der ikke kan ske anonymisering af helbredsoplysninger, herunder om der i et tilfælde som det foreliggende ikke kan ske en tilstrækkelig effektiv anonymisering.

Ombudsmanden henviser i den forbindelse til, at Københavns Kommunes bemærkninger umiddelbart efterlader det indtryk, at det er kommunens opfattelse, at en tilstrækkelig effektiv anonymisering forudsætter, at alle oplysninger om de undersøgte personers helbredsforhold fjernes.

Ankestyrelsen har i den konkrete sag taget udgangspunkt i, at vi er klageinstans i forhold til Københavns Kommunes afgørelse af 17. december 2017.

Det er i den forbindelse Ankestyrelsens opfattelse, at vi ved behandling af klage over afslag på aktindsigt foretager en almindelig retlig prøvelse af førsteinstansens vurdering af spørgsmålet om aktindsigt efter reglen om meroffentlighed eller princippet om meroffentlighed, men vi er tilbageholdende i prøvelsen af skønnet om meroffentlighed og et ulovbestemt princip svarende til meroffentlighedsprincippet.

Det betyder, at vi ved behandling af en klage over manglende aktindsigt ikke pålægger førsteinstansen at give aktindsigt efter reglerne om meroffentlighed, eller efter et princip svarende til meroffentlighed. Vi pålægger førsteinstansen at vurdere spørgsmålet om meroffentlighed, hvis førsteinstansen ikke har foretaget denne vurdering, eller har foretaget vurdering på usagligt grundlag.

I den foreliggende situation, hvor Københavns Kommunes har foretaget en konkret vurdering af spørgsmålet om meroffentlighed efter et princip svarende til meroffentlighed ud fra saglige hensyn, har vi lagt kommunens vurdering af, at det ikke er muligt effektivt at anonymisere de 10 speciallægeerklæringer til grund for vores afgørelse.

Ankestyrelsen har i det konkrete tilfælde ikke grundlag for at tilsidesætte Københavns Kommunes vurdering.”

5.5. I et brev af 29. april 2019 anmodede jeg Ankestyrelsen om en udtalelse om omfanget af styrelsens prøvelse i aktindsigtssager og bemærkede i den forbindelse bl.a. følgende:

”Det er fast antaget, at den myndighed, der som klageinstans skal behandle en sag om afslag på aktindsigt, i almindelighed skal foretage en fuldstændig efterprøvelse af alle sagens faktiske og retlige spørgsmål. Dette gælder, selv om der i øvrigt måtte være begrænsninger i klageinstansens kompetence i forhold til den underliggende myndighed. Jeg henviser til sagen FOB 2018-25 (som findes på www.om-budsmanden.dk) og til betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven, s. 769 ff. (...)”

Ankestyrelsens svar i udtalelsen af 23. maj 2019 indeholder bl.a. følgende:

”Hvis en afgørelse om afslag på aktindsigt indbringes for Ankestyrelsen, vil styrelsen foretage en fuldstændig prøvelse af spørgsmålet om overholdelse af de relevante aktindsigtsbestemmelser i overensstemmelse med det almindelige forvaltningsretlige udgangspunkt for administrativ prøvelse, jf. f.eks. Morten Engberg m.fl., Forvaltningsret, 2018, p. 1045 ff. Det bemærkes for fuldstændighedens skyld, at Ankestyrelsen efter § 69 i lov om administration og retssikkerhed på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1064 af 21. august 2018 med senere ændringer, efterprøver retlige spørgsmål ved behandling af klager på en række områder inden for det sociale område. Denne bestemmelse finder ikke anvendelse på Ankestyrelsens behandling af klager over sager om aktindsigt.

Ankestyrelsens bemærkninger om den konkret foretagne prøvelse skal ses i lyset af, at det ved vurderingen af, om anonymiseringen kan gennemføres tilstrækkelig effektivt, skal vurderes, om der er risiko for, at den pågældende person vil kunne genkendes i en lidt videre kreds. Således skal myndigheden sikre sig, at dokumentets oplysninger – sammenholdt med andre oplysninger i dokumenterne – ikke vil udvide antallet af personer, som vil kunne genkende den eller de pågældende personer, som er omtalt i dokumenterne, jf. også FOB 2014-36. Det skal herved også tages i betragtning, om den aktindsigtssøgende på anden vis kan være eller kunne komme i besiddelse af oplysninger, der muliggør identifikation af den person, oplysningerne angår. Der henvises til Mohammad Ahsan, op.cit., p. 520 f.

Det skal i sager som de her foreliggende herunder betænkes, at den oplysning, at en identificerbar person har en social sag og/eller været til samtale med en speciallæge i psykiatri i sig selv er en oplysning om personens private forhold efter offentlighedslovens § 30, nr. 1, jf. Mohammad Ahsan, op.cit., p. 519.

På denne baggrund vil Ankestyrelsen foretage en fuld retlig prøvelse af klagesagen, men styrelsen vil sædvanligvis udvise en vis tilbageholdenhed ved efterprøvelsen af det konkrete skøn over, hvorvidt der kan foretages en effektiv anonymisering og i givet fald hvilke oplysninger, der skal undtages. Dette skyldes, at kommunerne må antages at have bedre kendskab til hvilke oplysninger, der vil kunne indebære identifikation af konkrete personer i den lokale kontekst, hvilke oplysninger de involverede personer kan være eller kan skaffe sig i besiddelse af, samt hvad der i øvrigt måtte være af lokale forhold eller aktører, der kan spille ind på denne vurdering. På dette grundlag finder Ankestyrelsen ikke grundlag for at tilsidesætte Københavns Kommunes skøn over, at det ikke var muligt at anonymisere speciallægeerklæringerne effektivt. ”

6. Min vurdering

6.1. Som omtalt ovenfor under pkt. 4 indeholder de 9 speciallægeerklæringer oplysninger om de berørte borgeres helbredsforhold mv., som ikke er omfattet af retten til aktindsigt, jf. offentlighedslovens § 30, nr. 1.

Da oplysningerne endvidere er fortrolige og omfattet af tavshedspligt, kan der som udgangspunkt ikke gives aktindsigt efter bestemmelsen i offentlighedslovens § 14, stk. 1, om meroffentlighed.

Uanset dette bør en myndighed efter anmodning fra en aktindsigtssøgende efter et princip svarende til offentlighedslovens § 14 foretage anonymisering af oplysninger omfattet af bl.a. offentlighedslovens § 30, nr. 1, i det omfang anonymiseringen kan foretages uden nævneværdig brug af myndighedens ressourcer. Det er en betingelse, at en eventuel anonymisering er tilstrækkelig effektiv. Jeg henviser som nævnt til pkt. 4 ovenfor.

Det fremgår af sagen, at hvis en effektiv anonymisering indebærer, at det resterende indhold ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold, er det Københavns Kommunes og Ankestyrelsens opfattelse, at aktindsigt kan afslås, jf. princippet i offentlighedslovens § 34, nr. 3. Denne opfattelse kan ikke give mig anledning til bemærkninger.

6.2. De fakturaer, som er grundlaget for din anmodning om aktindsigt i lægeerklæringerne, indeholder ikke navne eller andre oplysninger, der gør det muligt at identificere de borgere, som fakturaerne er relateret til.

Jeg lægger derfor til grund, at du ikke har kendskab til, hvilke borgere fakturaerne angår.

6.3. Københavns Kommune har vurderet, at en eventuel anonymisering vil tage omkring 10 arbejdstimer og ikke indebære en nævneværdig brug af kommunens ressourcer.

Denne vurdering, som Ankestyrelsen har lagt til grund for sine udtalelser i sagen, lægger jeg ligeledes til grund.

6.4. Det centrale spørgsmål er herefter, om det er muligt at foretage en effektiv anonymisering af oplysningerne i speciallægeerklæringerne.

Erklæringerne indeholder i vidt omfang helbredsoplysninger og andre fortrolige oplysninger om enkeltpersoner.

Nogle af bemærkningerne i Københavns Kommunes høringssvar kan give anledning til usikkerhed med hensyn til, om det er kommunens opfattelse, at det generelt ikke er muligt at anonymisere helbredsoplysninger.

Jeg bemærker i den forbindelse, at det efter min mening som udgangspunkt ikke i sig selv er udelukket at gennemføre en effektiv anonymisering også af denne type oplysninger.

Jeg forstår imidlertid kommunens høringssvar sådan, at effektiv anonymisering af helbredsoplysninger generelt er mulig, men at en sådan anonymisering i den konkrete sag vil betyde, at det resterende indhold af speciallægeerklæringerne ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold.

Så vidt jeg forstår, har Ankestyrelsen også lagt denne forståelse af kommunens udtalelser til grund.

6.5. Som det nærmere fremgår af Ankestyrelsens høringssvar af 23. maj 2019 (gengivet ovenfor under pkt. 5.5.), foretager styrelsen generelt i klagesager om afslag på aktindsigt en fuldstændig prøvelse i overensstemmelse med det almindelige forvaltningsretlige udgangspunkt for administrativ prøvelse. Dette gælder således, selv om der i øvrigt måtte være begrænsninger i Ankestyrelsens kompetence i forhold til den underliggende myndighed.

Endvidere har styrelsen oplyst, at den i overensstemmelse hermed har foretaget en fuldstændig prøvelse i den foreliggende sag og ikke fundet grundlag for at tilsidesætte kommunens skøn over, at det ikke var muligt at anonymisere speciallægeerklæringerne effektivt.

På den baggrund – og efter min gennemgang af sagen og de 9 speciallægeerklæringer – kan Ankestyrelsens afgørelse om at stadfæste kommunens afslag på aktindsigt ikke give mig grundlag for kritik.

Jeg har samtidig hermed sendt en kopi af dette brev til Ankestyrelsen og Københavns Kommune. Endvidere vil jeg snarest sende speciallæge A en kopi af brevet og en orientering om hans rettigheder efter lovgivningen om persondatabeskyttelse.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen